

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ
PAŽYMA**

**DĖL KONKURENCIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-1099 1, 3, 11, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 25, 26, 27, 29,
33, 35, 36, 37, 38, 38¹, 40, 53, 57 STRAIPSNIŲ IR ĮSTATYMO PRIEDO PAKEITIMO,
ĮSTATYMO PAPILDYMO 39¹ STRAIPSNIU IR VIII SKYRIUMI ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP-19-1979(2) (TAIS-19-9055(3))**

2020-04-16 Nr. NV-1078

Vilnius

Rengėjas: Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

Tikslas:. įgyvendinti 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2019/1, kuria siekiama įgalinti valstybių narių konkurencijos institucijas, kad jos būtų veiksmingesnės, užtikrinant tinkamą vidaus rinkos veikimą. Atsižvelgiant į tai, siekiama stiprinti Konkurencijos tarybos įgaliojimus ir taip užtikrinti veiksmingesnę konkurencijos apsaugą Lietuvoje.

Esama situacija:

- nėra nuostatų, kurios reikalautų, kad po tarnybos Konkurencijos taryboje pabaigos tiek sprendimus priimančys asmenys (Konkurencijos tarybos pirmininkas ir nariai), tiek administracijos darbuotojai turėtų pareigą nusišalinti nuo atstovavimo kitam asmeniui ar veikimo kito asmens vardu ar interesais dėl tų pažeidimų tyrimo ar koncentracijų nagrinėjimo bylų, kurias asmuo nagrinėjo Konkurencijos taryboje, dalyvavo priimant dėl jų sprendimus ar kitaip prisidėjo prie jų vertinimo;
- nėra įtvirtinta, kad bauda už konkurencijos teisės pažeidimą skaičiuojama nuo bendrųjų metinių pasaulinių pajamų;
- nėra įtvirtinta pažeidimą padariusio subjekto teisių bei ūkinės veiklos perėmėjų atsakomybė;
- nėra nustatyta ES valstybių narių konkurencijos institucijų teisė tyrimo veiksmus atlikti kitos ES valstybės narės konkurencijos institucijos vardu;
- nenustatyta Konkurencijos tarybos teisė atskleisti ūkio subjektų komercines ir profesines paslaptis, kai toks atskleidimas yra būtinas įstatymo pažeidimui įrodyti.

Esmė:

- nustatyti, kad Konkurencijos taryba sprendimus priima savarankiškai ir nepriklausomai nuo politinės ir kitos išorinės įtakos, nesiekdama ir nepriimdama nurodymų iš valstybės institucijų ar bet kokio kito viešojo ar privataus subjekto, susilaikydama nuo bet kokių veiksmų, kurie yra nesuderinami su Konkurencijos tarybos funkcijų atlikimu ir įgaliojimų vykdymu. Tačiau įtvirtinti Konkurencijos tarybos savarankiškumo ir nepriklausomumo reikalavimai nepašalina įsiteisėjusių teismų sprendimų, nutarčių ar nutarimų privalomumo Konkurencijos tarybai;
- įtvirtinti, kad Konkurencijos taryba savo funkcijoms atlikti ir įgaliojimams vykdyti disponuotų pakankamu skaičiumi kvalifikuotų darbuotojų ir funkcijoms bei įgaliojimams adekvačiais finansiniais, techniniais ir technologiniais ištekliais;

- nustatyti, kad tiek sprendimus priimančios Konkurencijos tarybos pirmininkas ir nariai, tiek administracijos darbuotojai, palikę valstybės tarnybą, 7 metus (nes konkurencijos teisės pažeidimų bylos yra sudėtingos, teisminė tokių bylų peržiūra trunka vidutiniškai iki 7 metų) po tarnybos Konkurencijos taryboje pabaigos turi pareigą nusišalinti nuo atstovavimo kitam asmeniui ar veikimo kito asmens vardu ar interesais dėl tų pažeidimų tyrimo ar koncentracijų nagrinėjimo bylų, kurias asmuo nagrinėjo Konkurencijos taryboje, dalyvavo priimant dėl jų sprendimus ar kitaip prisidėjo prie jų vertinimo;
- nustatyti, kad bauda ūkio subjektui skaičiuojama nuo bendrųjų metinių pasaulinių pajamų praėjusiais ūkiniais metais;
- įtvirtinti, kad, jeigu Konkurencijos tarybos baudos visa apimtimi nesumoka vienas iš viena ūkio subjektą sudarančių asmenų, tai Konkurencijos taryba turi teisę reikalauti, kad likusią baudos dalį sumokėtų kitas vieną ūkio subjektą sudarantis asmuo ar asmenys;
- siekiant užtikrinti, kad asmenys neišvengtų atsakomybės už baudų mokėjimą tiesiog pakeisdami teisinę ar organizacinę struktūrą, siūloma nustatyti, kad už šio įstatymo pažeidimus atsakomybė taikoma pažeidimą padariusio ūkio subjekto teisių bei ekonominės veiklos perėmėjams ta apimtimi, kuria Konkurencijos tarybos paskirta sankcija nėra įvykdyta;
- papildyti Įstatymą atskiru skyriumi dėl bendradarbiavimo su kitų ES valstybių narių konkurencijos institucijomis;
- įtvirtinti Konkurencijos tarybos teisę išimtiniais atvejais, kai to reikia Įstatymo pažeidimui konstatuoti, atskleisti ir naudoti ūkio subjektų komercines ir profesines paslaptis (priešingu atveju, neatskleidusi ūkio subjekto komercinių ir profesinių paslapčių, Konkurencijos taryba negalėtų konstatuoti Įstatymo nuostatų pažeidimo);
- papildomų valstybės lėšų poreikis atsiras bendradarbiaujant su kitų ES valstybių narių konkurencijos institucijomis. Papildomi asignavimai per 1 biudžetinius metus turėtų sudaryti 21 tūkst. Eur, o per 3 biudžetinius metus – 63 tūkst. Eur.

Derinimas:

- derinta su Finansų, Teisingumo, Socialinės apsaugos ir darbo, Vidaus reikalų ministerijomis, Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija, Konkurencijos taryba, Nacionaline teismų administracija, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Valstybine duomenų apsaugos inspekcija, Lietuvos antstolių rūmais, asociacija „Investor’s Forum“, Lietuvos advokatūra, Lietuvos prekybos įmonių asociacija, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija, Lietuvos pramonininkų konfederacija, Lietuvos verslo konfederacija, Lietuvos verslo darbdavių konfederacija, Lietuvos Smulkiojo ir vidutinio verslo taryba;
- Teisingumo, Socialinės apsaugos ir darbo, Vidaus reikalų ministerijų, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos, Specialiųjų tyrimų tarnybos, Lietuvos antstolių rūmų pateiktos pastabos suderintos darbo tvarka, į Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos pastabą atsižvelgta iš dalies;
- Finansų ministerijos, Nacionalinės teismų administracijos, Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos, asociacijos „Investor’s Forum“, Lietuvos advokatūros, Lietuvos pramonininkų konfederacijos, Lietuvos verslo konfederacijos pastaboms aptarti 2019 m. spalio 3 d. Ekonomikos ir inovacijų ministerija organizavo suinteresuotų institucijų pasitarimą ir, anot rengėjų, jo metu suderintos pozicijos dėl suinteresuotų institucijų pastabų;

- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė 2019 m. gruodžio 9 d. išvadoje Nr. NV-3456 pateikė pastabų ir pasiūlymų dėl parengtojo projekto;
- po klausimo aptarimo 2019 m. gruodžio 19 d. Tarpinstituciniame pasitarime, teikiamas patikslintas projektas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės teiktas pastabas ir pasiūlymus.

Atitiktis Vyriausybės programai: prisideda prie Vyriausybės programos skirsnio „*Aktyviai ir visapusiškai apsaugoti vartotojai*“ nuostatų įgyvendinimo.

Vyriausybė, teikdama pasiūlymus Seimui dėl pavasario sesijos darbų programos, siūlė projektą svarstyti Seime gegužės mėnesį.

Dalykinio vertimo išvada: siūlome klausimą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje, prieš tai aptarus Tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėjas

Saulius Gaigalas

Saulius Gaigalas, tel. 8 706 63 789, el. p. saulius.gaigalas@lrv.lt